

Nomina ta' Gordon Pace Bonello bhala Ambaxxatur ta' Malta mhux Residenti ghas-Serbja

Pubblikazzjoni tal-mistoqsijiet u t-tweġibiet *ai termini* tal-Artikolu 38(2) tal-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika, Kap. 595

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Gvern

1. X'tahseb li huma l-isfidi li ghandha s-Serbja? U kif qieghed tara dawn l-isfidi jigu indirizzati f'dan il-pajjiż? X'inhuma l-binarji, b'mod generali, li behsiebek taħdem fuqhom f'każ li tinhatar ambaxxatur?

Matul dawn l-aħħar snin, is-Serbja mxiet 'il quddiem f'bosta aspetti u wettqet progress fis-sistema ġudizzjarja tagħha, fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni, fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata kif ukoll f'oqsma oħrajn.

Madanakollu, xorta għad baqa' ċerti kwistjonijiet li jeħtieġu jkunu indirizzati.

Is-Serbja għandha bżonn issaħħaħ il-miżuri sabiex jitharsu d-drittijiet ta' persuni li qed iħabbtu wiċċhom mad-diskriminazzjoni, fosthom persuni LGBTI, persuni b'dizabbilitajiet, persuni morda bl-HIV/AIDS, u individwi vulnerabbli oħrajn.

Fejn tidhol in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mal-Kosovo, is-Serbja baqgħet tiegħu sehem fid-djalogu. Madanakollu, is-Serbja għandha bżonn twettaq sforzi sostanzjali, b'mod partikulari fir-relazzjonijiet internazzjonali tagħha, sabiex toħloq ambjent li jwassal halli jintlaħaq ftehim legalment vinkolanti mal-Kosovo. Tali ftehim jittqies urgenti u kruċjali halli b'hekk is-Serbja u l-Kosovo jkunu jistgħu jissuktaw fil-mogħdijiet Ewropej rispettivi tagħhom. Kollox ma' kollox, is-Serbja baqgħet marbuta li taħdem b'risq relazzjonijiet bilaterali ma' pajjiżi kandidati oħrajn u mal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (UE) ġirien.

Nemmen bi sħiħ li permezz ta' djalogu kontinwu u tar-relazzjonijiet bilaterali b'saħħithom li diġà jeżistu, u kemm-il darba jkollna rappreżentazzjoni f'dan il-pajjiż, is-sehem tiegħi bhala Ambaxxatur mhux Residenti, għaladarba ninhatar, għandu jkun li nipprova noħloq diskussjonijiet b'rabta ma' dawn il-kwistjonijiet filwaqt li nkompli nsaħħaħhom bl-għajjnuna tal-Gvern Malti.

2. Bhala Ambaxxatur mhux Residenti, kif tara li x-xogħol tiegħek jista' jwassal sabiex jizdiedu u jitjiebu r-rabtiet politiċi u soċjali bejn is-Serbja u Malta, rispettivament? Liema tahseb li huma l-isfidi prinċipali li ghandna neghlbu sabiex insaħħu r-relazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi?

Malta u s-Serbja dejjem kellhom relazzjonijiet b'saħħithom kemm fil-qasam soċjali kif ukoll f'dak politiku. Iż-żewġ pajjiżi waqqfu relazzjonijiet diplomatiċi fl-1964.

Barra minn hekk, Malta dejjem wieżnet lis-Serbja fil-kandidatura tagħha għall-UE u assistietha kif jixraq. Id-dhul tas-Serbja fl-UE ilu parti mill-aġenda kurrenti għat-tkabbir tal-UE fil-ġejjieni sa mill-2011, meta dan il-pajjiż sar kandidat għas-sħubija. Is-Serbja applikat ufficjalment sabiex tissieheb fl-Unjoni Ewropea fl-2009. Bħalissa għaddejjin in-negozjati għas-sħubija. Is-Serbja mistennija ttejjem dawn in-negozjati sa tmiem l-2024, u b'hekk tkun tista' tingħaqad mal-Unjoni sal-2026.

Nemmen li hu mill-aktar importanti li Malta tibqa' tassisti lill-Gvern tas-Serbja halli dan il-pajjiż isir membru sħih tal-UE.

Minkejja dan, bhala Ambaxxatur mhux Residenti, kemm-il darba ninghata din il-pożizzjoni, inhoss li jista' jkollu sehem ewlieni sabiex f'isem il-Gvern Malti nkomplu nuru s-sapport ta' pajjiżna kif ukoll nissuktaw insaħħu aktar ir-relazzjonijiet tagħna billi nikkomunikaw, nifhmu u naqsmu l-għarfien li ksibna matul iż-żmien.

3. X'taħseb li huma n-nieċ ekonomiċi u kummerċjali li nistgħu nsibu sinerġiji fuqhom bejn Malta u s-Serbja? Kif tara li għandna nsahħu r-relazzjonijiet kummerċjali bejn iż-żewġ pajjiżi rispettivi?

L-aktar oqsma b'saħħithom tal-ekonomija Serba huma l-enerġija, l-industrija tal-karozzi, il-makkinarju, il-minjieri u l-biedja. L-esportazzjoni industrijali ewlenija tinkludi karozzi, metalli bażiċi, għamara, ipproċessar ta' ikel, makkinarju, kimiċi, zokkor, *tyres*, ħwejjeġ u prodotti farmaċewtiċi. Il-kummerċ għandu sehem ewlieni fil-produzzjoni ekonomika Serba.

Minn mindu Malta ssieħbet fl-Unjoni Ewropea, dan għab vantaġġ kbir lill-pajjiż sabiex jitwessa' s-suq tal-esportazzjoni, billi investituri barranin li jwaqqfu kumpaniji ħatfu l-opportunità li jużaw il-faċilitajiet offruti mill-port ħieles ta' pajjiżna.

Il-Gvern offra wkoll firxa ta' inċentivi matul il-medda tas-snin li għenu biex għadd kbir ta' investituri barranin jiġu Malta matul l-għexieren ta' snin li għaddew. L-awtoritajiet fasslu wkoll programmi varji sabiex jiġbdu investimenti diretti barranin f'setturi bħall-IT, l-agrikultura, ir-riċerka u l-iżvilupp.

Imqabbla ma' pajjiżi oħrajn, Malta tipprova ambjent kummerċjali komplut u konsistenti għal kull min hu interessat internazzjonalment, u dan ifisser li kumpaniji barranin jistgħu jibbenefikaw minn loġistika u infrastruttura teknoloġika eċċellenti (b'konnessjonijiet mal-Afrika, l-Ewropa, l-Asja, l-Amerika), reġim kompetittiv u flessibbli ta' tassazzjoni, spejjeż operattivi baxxi, fornituri ta' servizzi mill-aktar effiċjenti u speċjalizzati, ħaddiema produttivi, ikkwalfikati u li kapaċi jtkellmu bl-Ingliż.

Malta tipprova wkoll bosta inċentivi fiskali lill-intraprendituri barranin imqabbel ma' pajjiżi oħrajn tal-UE.

Tajjeb ukoll li ninnutaw li diġà jeżisti trattat dwar it-tassazzjoni doppja bejn Malta u s-Serbja. Dan it-trattament kien iffirmit fl-2009 u daħal fis-seħħ fl-2010. L-aħħar trattat iffirmit bejn Malta u s-Serbja kien fl-2010, li kien jinkludi ftehim ta' garanzija dwar investment, li jiftaħ bibien għal investment filwaqt li jipprova qafas legali bil-għan li jithejjew normi dwar investment u protezzjoni għall-investituri kemm f'Malta kif ukoll fis-Serbja.

Inhoss li Malta għandha thegġeg dawn l-oqsma fis-Serbja fuq firxa usa'.

Minbarra l-oqsma msemmija hawn fuq, ma nistgħux inhallu barra l-akbar industrija f'Malta – it-turiżmu.

Avolja diġà jeżistu sensiela ta' titjiriet skedati bejn iż-żewġ pajjiżi, nemmen li hu mill-aktar siewi li Malta tkompli tipprova żżid l-ammont ta' turisti Serbi li jżuru lil Malta.

Fid-dawl ta' dan, u galadarba jkunu mistharrġa kif jixraq l-istatistiċi neċessarji, jaf ikun essenzjali li l-Ministeru għat-Turiżmu u l-Protezzjoni tal-Konsumatur jalloka ċerti fondi sabiex jgħinu halli jippromwovu u jattiraw aktar turisti lejn pajjiżna.

4. Xi preparazzjoni u formazzjoni għandek fi hdan il-Korp Diplomatiku?

Ili għal dawn l-aħħar 16-il sena fil-pożizzjoni ta' Konslu Onorarju. Matul dan iż-żmien ksibt minjiera ta' esperjenzi jiena u nhabbat wiċċi ma' sitwazzjonijiet varji, fosthom li ngħin ċittadini Serbi, inhegġegħ il-kummerċ, nassisti lil delegazzjonijiet Serbi kif ukoll hađt sehem fl-organizzazzjoni ta' attivitajiet kulturali.

Għaldaqstant, inhoss li minhabba f'dan kollu, jien imhejji biżżejjed sabiex nilqa' din il-pożizzjoni galadarba nintgħazel.

5. Qatt ġejt assenjat f'ambaxxata jew irċevejt xi forma ta' taħriġ fi hdan il-Korp Diplomatiku?

Le, qatt ma kont assenjat ma' ambaxxata, jew ingħatajt xi taħriġ. Tgħallimt mill-esperjenza.

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Oppożizzjoni

1. Tista' tiddikjara wara snin isservi ta' konslu, x'passi taħseb li għandhom jittiehdu sabiex jissudaw iktar ir-relazzjonijiet ta' pajjiżna mas-Serbja?

Kif stqarrejt f'mistoqsija qabel din imressqa mill-membri tal-Gvern Malti, Malta u s-Serbja dejjem kellhom relazzjonijiet b'saħħithom kemm fil-qasam soċjali kif ukoll f'dak politiku. Ir-relazzjonijiet diplomatiċi twaqqfu fl-1964.

Minbarra l-importanza tas-sapport kontinwu ta' Malta sabiex twiežen il-Gvern Serb fis-sħubija tiegħu bħala membru tal-UE, inhoss li jekk pajjiżna jkollu preżenza aqwa fis-Serbja jkun ta' vantaġġ enormi, minhabba li permezz ta' djalogu kontinwu, iż-żewġ pajjiżi jkunu jistgħu jaqsmu bejniethom l-esperjenzi u l-għarfien ta' xulxin f'kull sitwazzjoni partikulari li tista' tinqala', kemm fil-qasam soċjopolitiku kif ukoll f'dak ekonomiku.

2. X'inhuma l-pożizzjonijiet inkomuni li aħna nhaddnu ma' dawn iż-żewġ pajjiżi u x'inhuma l-ponti ta' sfida?

Nemmen li l-pożizzjonijiet komuni tagħna, jew aħjar l-għanijiet komuni tagħna, huma li ż-żewġ pajjiżi tagħna, minkejja li t-tnejn demokratiċi, isaħħu l-istituzzjonijiet tagħhom halli jkun hemm aktar trasparenza. L-isfida ewlenija hija l-ġlieda kontra l-korruzzjoni, kif ukoll li jkun hemm sistemi ġudizzjarji aktar ċari u trasparenti.

Dan jitqies tassew vitali, u jgħodd naturalment għall-pajjiżi kollha b'mod ġenerali, li jippruvaw jeliminaw sitwazzjonijiet bħal dawn, bil-għan li l-pajjiżi tagħna jimxu 'l quddiem u jissaħħu l-ekonomiji tagħna, kif ukoll l-ambjenti soċjali u politiċi tagħna.

3. Tista' tindika x'inhuma r-riflessjonijiet tieghek wara li kont involut bhala konslu f'bidma diplomatika li ghandha ssir fi hdan il-Ministeru tal-Affarijiet Barranin, mhux biss mas-Serbja imma wkoll fir-regjun partikulari?

Minhabba li ili nirrapprezenta lis-Serbja f'Malta ghal dawn l-ahhar 16-il sena, inhoss li huwa importanti li Malta jkollha prezenza aktar qawwija mhux biss fis-Serbja, imma wkoll fil-pajjizi girien, halli b'hekk pajjizna jinghata l-opportunita li jipromwovi dak li ghandna x'noffru, mhux biss fil-qasam ekonomiku imma wkoll biex naqsmu l-esperjenzi taghna fuq livelli soċjali u politici u ngħinu lil xulxin halli nifhmu wiehed lill-iehor għall-gid ta' kulhadd.

4. Tahseb li ghandna naraw li t-trattati li pajjizna ghandu mas-Serbja jithaddmu ahjar?

L-ahhar trattat iffirmit bejn Malta u s-Serbja sehħ fl-2010. Dan it-trattat kien jinkludi protokoll dwar l-ammissjoni mill-gdid ta' persuni li kienu joqogħdu f'pajjiz minnhom minghajr permess, u dan ippermetta l-ammissjoni mill-gdid ta' cittadini Maltin u Serbi, u b'hekk jigi onorat il-ftehim iffirmit bejn l-UE u s-Serbja fl-2007.

Trattat iehor jinkludi ftehim ta' garanzija dwar investiment, li se jiftaħ il-bibien għal investiment filwaqt li jipprovdi qafas legali bil-għan li jithejjew normi dwar investiment u protezzjoni għall-investituri kemm f'Malta kif ukoll fis-Serbja.

Fl-2009 kien iffirmit ukoll miż-żewg pajjizi ftehim dwar it-tassazzjoni doppja u li daħal fis-sehħ fl-2010.

Nemmen li dawn it-trattati għandhom ikunu riveduti jew ahjar imgedda mal-mogħdija taż-żmien minhabba obbligi jew tibdiliet godda li jiddaħhlu jew minhabba kwistjonijiet oħrajn li jafu jinqalgħu. Apparti minn hekk, għandhom jitqiesu trattati godda għall-benefiċċju taż-żewg pajjizi.

5. Tista' tindika wkoll jekk gējtx involut fil-preparazzjonijiet ta' pajjizna għall-Presidenza ta' Malta fl-Unjoni Ewropea?

Ma kontx involut fit-thejjijiet ta' pajjizna għall-Presidenza ta' Malta tal-Unjoni Ewropea. Madanakollu, għent lil numru ta' delegazzjonijiet Serbi matul is-sena tal-Presidenza.

6. Tista' tiddikjara jekk hemmx xi forma ta' konflitt ta' interess f'din il-hatra?

M'hemm assolutament l-ebda kunflitt ta' interess f'din il-hatra.

7. Tista' tiddikjara jekk għandekx passaport ta' pajjiz ieħor?

M'għandi l-ebda passaport ieħor ta' xi pajjiz ieħor.